

ZARZĄDZENIE NR 121/2024

REKTORA UNIWERSYTETU SZCZECIŃSKIEGO

z dnia 24 czerwca 2024 r.

w sprawie ustalenia Regulaminu organizacyjnego Działu Wsparcia Osób
z Niepełnosprawnościami Uniwersytetu Szczecińskiego

Na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023 r. poz. 742 ze zm.) zarządza się, co następuje:

REGULAMIN ORGANIZACYJNY DZIAŁU WSPARCIA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI UNIWERSYTETU SZCZECIŃSKIEGO

§ 1.

1. Regulamin organizacyjny Działu Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami Uniwersytetu Szczecińskiego, zwany dalej „Regulaminem”, określa podstawowe cele, zadania oraz sposób i zakres ich realizacji, a także formy udzielanego wsparcia osobom z niepełnosprawnościami przez Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami Uniwersytetu Szczecińskiego, zwanego dalej „DWON”.
2. Ilekroć w Regulaminie jest mowa o:
 - 1) osobie ze szczególnymi potrzebami – należy przez to rozumieć osobę, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami;
 - 2) osobie z niepełnosprawnością – należy przez to rozumieć osobę ze szczególnymi potrzebami, która ma długotrwale naruszoną sprawność fizyczną, psychiczną, intelektualną lub w zakresie zmysłów, co może w oddziaływaniu z różnymi barierami, utrudniać jej pełny i skuteczny udział w życiu społecznym, na zasadzie równości z innymi osobami;
 - 3) Uczelni – należy przez to rozumieć Uniwersytet Szczeciński w Szczecinie.

§ 2.

DWON wspiera wykonywanie zadań statutowych Uczelni, w szczególności w zakresie realizowania obowiązku wspierania osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnością. Współpraca z komórkami lub jednostkami organizacyjnymi Uczelni dotyczy wsparcia osób, o których mowa w § 1 ust. 2 pkt 1 i 2 w kształceniu i korzystaniu

z infrastruktury Uczelni oraz w usuwaniu i zapobieganiu powstawania barier i ograniczeń związanych z funkcjonowaniem osób o szczególnych potrzebach, w tym osób z niepełnosprawnością.

§ 3.

1. Do zadań DWON należy w szczególności:

- 1) umożliwianie osobom, o których mowa w § 1 ust. 2 pkt 1 i 2 pełnego udziału w procesie kształcenia i działalności naukowej w szczególności w zakresie:
 - a) wspierania i zapewniania indywidualnej obsługi kandydatów na studia, studentów, doktorantów i uczestników studiów podyplomowych, czy innych form kształcenia ustawicznego, słuchaczy „uniwersytetu trzeciego wieku”, uczestników form kształcenia dla dzieci i młodzieży, w zakresie procesu kształcenia, problemów zdrowotnych, psychologicznych oraz socjalno-bytowych, w szczególności w zakresie zapewnienia dostępności podczas procesu rekrutacji na studia i do szkoły doktorskiej, a także na inne formy kształcenia;
 - b) zapewniania udziału w procesie weryfikacji nabytej wiedzy, przez dostosowanie formy oraz organizacji egzaminów i zaliczeń do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami;
 - c) udzielania pomocy w procesie weryfikacji uprawnień do uzyskania wsparcia ze strony Uczelni w zakresie wskazanym w niniejszym regulaminie;
 - d) zapewniania równego traktowania, stosowania mechanizmów wsparcia i dostępności procesu dydaktycznego, w tym dostępnych materiałów dydaktycznych, nauki języków obcych oraz zajęć wychowania fizycznego;
 - e) umożliwiania korzystania z usług wspierających, w szczególności asystentów oraz transportu specjalistycznego dla osób z trudnościami w przemieszczaniu się, w tym organizacji, koordynacji oraz rozliczania pracy asystentów dydaktycznych, transportowych oraz tyflodydaktycznych;
 - f) zapewniania pomocy w związku uczestniczeniem w zajęciach (w sposób stacjonarny, zdalny bądź hybrydowy);
 - g) zapewnienia dostępu do technologii wspierających (*assistive technologies*);
 - h) wsparcia w procesie przydzielania dostępnego zakwaterowania w domu studenckim we współpracy z administracją domów studenckich;
 - i) organizowania i promocji aktywności własnej członków społeczności akademickiej ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami;
 - j) zapewniania materiałów edukacyjno-naukowych w wersji elektronicznej, w tym przygotowywania opisów alternatywnych dla treści nietekstowych;
- 2) realizowanie zadań związanych ze stwarzaniem osobom, o których mowa w § 1 ust. 2 pkt 1 i 2 odpowiednich warunków uczestniczenia w działalności Uczelni, w szczególności w zakresie:
 - a) inicjowania, wdrażania oraz nadzoru nad finansowaniem udogodnień w procesie kształcenia;
 - b) pozyskiwania środków finansowych wspierających działalność;
 - c) organizowania i koordynowania Punktu Wsparcia Psychologicznego oraz

- zapewniania innych form usług wsparcia specjalistycznego osób, w szczególności dla osób głuchych i słabosłyszących, niewidomych i słabowidzących, osób w spektrum autyzmu i osób z zespołem Aspergera;
- d) rozpowszechniania idei dostępności i projektowania uniwersalnego w obszarze kształcenia na Uczelni oraz rozwijania i propagowania wiedzy o dostępności wśród jej pracowników;
 - e) prowadzenia działań mających na celu zwiększenie dostępności architektonicznej, cyfrowej i komunikacyjnej;
 - f) sporządzania sprawozdawczości w ramach zadań DWON, zgodnie z wymogami Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego oraz ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego,
 - g) współpraca w zakresie sprawozdawczości z pełnomocnikiem rektora ds. koordynacji obsługi systemu POL-on;
 - h) współpracy z pełnomocnikami ds. osób niepełnosprawnych innych szkół wyższych w celu wymiany doświadczeń i realizowania wspólnych działań.

§ 4.

1. Działalność DWON w zakresie wykonywania zadań określonych w niniejszym Regulaminie koordynuje kierownik.
2. Nadzór nad działalnością DWON sprawuje prorektor ds. studenckich.
3. DWON wspiera jednostki Uczelni odpowiedzialne za zapewnienie dostępności procesu dydaktycznego, realizujące kształcenie osób, o których mowa w § 1 ust. 2 pkt 1 i 2.

§ 5.

1. Realizacja form wsparcia i obsługi, o których mowa w § 2 obejmuje w szczególności:
 - 1) w zakresie zapewnienia dostępności procesu dydaktycznego, w tym dostępnych materiałów dydaktycznych i naukowych:
 - a) zapewnianie dostępnych form i warunków prowadzenia zajęć, z zastosowaniem uniwersalnego projektowania lub wykorzystania racjonalnych usprawnień, w tym dostępnego miejsca prowadzenia zajęć (m.in. pozbawionego barier architektonicznych lub komunikacyjnych), opracowywanie możliwych adaptacji zajęć uwzględniających szczególne potrzeby, w tym wskazań dydaktycznych dla prowadzących zajęcia w zakresie udostępniania listy zagadnień, niezbędnej literatury z odpowiednim wyprzedzeniem, materiałów lub prezentacji wykorzystywanych na zajęciach, wykorzystywania przez wykładowców materiałów wizualnych i dźwiękowych;
 - b) zapewnianie dostępnych warunków uczestnictwa w zajęciach w sposób stacjonarny, zdalny bądź hybrydowy;
 - c) zapewnianie materiałów w wersji elektronicznej, w tym przygotowywanie opisów alternatywnych dla treści nietekstowych;
 - d) zapewnianie, dedykowanych materiałów dydaktycznych dostosowanych do danej niepełnosprawności, w szczególności materiałów dydaktycznych w alfabecie Braille'a

- i książek w wersji dźwiękowej;
 - e) umożliwianie używania podczas zajęć urządzeń rejestrujących ich przebieg;
 - f) zapewnianie notatek z zajęć w wersji dostępnej;
 - g) udostępnianie stanowisk do samodzielnego tworzenia wersji dostępnych materiałów dydaktycznych, w szczególności stanowisk wyposażonych w skaner, ksero i oprogramowanie OCR;
 - h) zapewnianie możliwości korzystania z zasobów dostępnych materiałów w ramach bibliotek cyfrowych;
 - i) dostosowywanie harmonogramów zajęć dydaktycznych do szczególnych potrzeb studentów;
 - j) zapewnianie indywidualnej organizacji studiów;
- 2) w zakresie zapewniania dostępności nauki języków obcych:
- a) organizowanie specjalistycznych lektoratów z języka obcego dopasowanych do potrzeb i potencjału odbiorcy;
 - b) lektoraty z języka polskiego dla osób głuchych;
 - c) lektoraty z języka migowego dla osób głuchych;
- 3) w zakresie zapewnienia dostępności zajęć wychowania fizycznego:
- a) zapewnianie specjalistycznych zajęć dopasowanych do potrzeb i potencjału uczestników;
 - b) zapewnianie specjalistycznych zajęć poza Uczelnią, w tym we współpracy z innymi szkołami wyższymi, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami zewnętrznymi;
 - c) zapewnienie specjalistycznego sprzętu sportowego i treningowego, w tym platformy szermierczej i wózków inwalidzkich wyczynowych;
 - d) zapewnianie wykwalifikowanej kadry;
 - e) zapewnianie specjalistycznych szkoleń dla kadry;
 - f) organizowanie obozów sportowych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami;
- 4) w zakresie zapewnienia usług i realizacji uprawnień wynikających z indywidualnych potrzeb osób głuchych i słabosłyszących:
- a) zapewnianie usług tłumacza języka migowego i tzw. lipspeakerów;
 - b) zapewnianie zdalnych tłumaczeń na język migowy w dziekanatach i miejscach obsługi studentów, doktorantów albo pracowników;
 - c) zapewnianie lektoratów języka migowego dla kadry i studentów pełnosprawnych;
- 5) w zakresie zapewnienia i wsparcia usług i realizacji uprawnień wynikających z indywidualnych potrzeb osób niewidomych i słabowidzących:
- a) zapewnianie dostępności obiektów Uczelni dla osób niewidomych i słabowidzących;
 - b) kursy orientacji przestrzennej;
 - c) zapewnianie dostępności pokoi oraz przestrzeni wspólnych w domach studenckich, w tym opisów w alfabecie Braille'a;
- 6) w zakresie zapewnienia i wsparcia usług oraz realizacji uprawnień wynikających z indywidualnych potrzeb osób w spektrum autyzmu, osób z zespołem Aspergera i osób z innymi stanami nieneuronormatywnymi – wydłużenie czasu na przygotowanie prac

- zaliczeniowych, z uwzględnieniem postanowień uzgodnionych z prowadzącym w związku z indywidualną organizacją studiów;
- 7) w zakresie zapewnienia innych usług i realizacji innych uprawnień wynikających z indywidualnych potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami:
 - a) konsultacje psychologiczne;
 - b) interwencję kryzysową;
 - c) psychoedukację, w tym dotyczącą efektywnego udziału w procesie dydaktycznym, pracy grupowej i życiu akademickim;
 - d) konsultacje indywidualne, warsztaty i szkolenia dotyczące w szczególności funkcjonowania w środowisku akademickim dla osób rozpoczynających kształcenie, w szczególności szkolenia adaptacyjne, szkolenia dotyczące samoświadomości i poczucia własnej wartości, kompetencji społecznych, w tym asertywności, umiejętności interpersonalnych, etykiety zachowania, obozy edukacyjne i naukowe, obozy adaptacyjne, obozy integracyjno-szkoleniowe mające realizować cele edukacyjne, rozwojowe i społeczne przez zwiększenie poczucia przynależności do grupy.
 - 8) w zakresie zapewnienia i wsparcia usług asystenckich:
 - a) tworzenie notatek (usługi skryby);
 - b) usługi asystentów dydaktycznych;
 - c) usługi asystentów tyflodydaktycznych;
 - d) usługi asystentów transportowych;
 - 9) w zakresie zapewnienia dostępu do technologii wspierających (*assistive technologies*):
 - a) wypożyczalnię sprzętu oraz sprzętu z oprogramowaniem, w szczególności wizualizer, lupę, skaner specjalistyczne oprogramowanie i aplikacje do komputera, programy powiększające obraz, myszkę i łamaną klawiaturę;
 - b) udostępnienie i zainstalowanie oprogramowania wspierającego;
 - c) udostępnienie odpowiednio wyposażonych stanowisk i pracowni tyfloinformatycznej;
 - d) udostępnienie odpowiednio wyposażonych stanowisk w bibliotekach i czytelniach;
 - e) szkolenia dotyczące wykorzystania technologii wspierających;
 - f) bieżące konsultacje w zakresie korzystania z nowych technologii;
 - 10) w zakresie zapewnienia dostępu do transportu:
 - a) usługi transportowe – organizację dojazdów na Uczelnię i z Uczelni (w przypadku braku dostępnego transportu publicznego);
 - b) możliwość wjazdu i zaparkowania prywatnego samochodu osoby ze szczególnymi potrzebami na terenie Uczelni lub pod domem studenckim;
 - 11) w zakresie zapewnienia innych usług:
 - a) integrację studentów i doktorantów ze szczególnymi potrzebami z pozostałymi członkami wspólnoty akademickiej;
 - b) organizowanie i promowanie w społeczności akademickiej aktywności własnej studentów i doktorantów ze szczególnymi potrzebami.

§ 6.

1. Weryfikacja uprawnień do uzyskania wsparcia, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 lit. b następuje na podstawie:
 - 1) wniosku o udzielenie wsparcia złożonego przez osobę ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnością albo przez jej przedstawiciela ustawowego;
 - 2) dokumentów potwierdzających niepełnosprawność, w tym orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo równoważnego dokumentu wydanego na podstawie przepisów szczególnych;
 - 3) dokumentacji medycznej dotyczącej stanu zdrowia;
 - 4) wywiadu i analizy potrzeb;
 - 5) innych dokumentów potwierdzających szczególne potrzeby, które nie wynikają ze stanu zdrowia.
2. Jeśli niepełnosprawność, stan zdrowia lub inne przyczyny szczególnych potrzeb są oczywiste, przedłożenie właściwej dokumentacji nie jest konieczne.

§ 7.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REKTOR

prof. dr hab. Waldemar Tarczyński